

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLERİN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

GÖNÜL SU

Kimya Mühendisi

Tıbbi ve Özel Atıklar Şube Müdürlüğü

Sıfır Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı

**Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği
31.08.2004 tarih ve 25569 sayılı Resmi Gazetede
yayımlanarak 2005 yılında yürürlüğe girmiştir.**

Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği'nde 23.12.2014 ve 29214 yönetmelik değişikliği ile pil ve akümülatör ürünlerinin piyasa gözetim ve denetim yetkisi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na devredilmiştir.

Yönetmeliğin Amacı

Pil ve Akümülatörlerin üretiminden başlayarak nihai bertarafına kadar; yönetilmesi ile ilgili esasların belirlenmesini amaçlar.

- **Pil ve Akümülatörlerin çevresel kriterlere uygun olarak üretiminin yapılması,**
- **Çevre ve insan sağlığına zarar verecek şekilde alıcı ortama verilmesinin önlenmesini,**
- **Lisanslı araçlarla taşınmasını,**
- **Gerekli tedbir ve önlemlerin alınarak depolanması, izin ve lisanslı tesislerde bertaraf edilmesi ve geri kazanılmasını,**

amaçları arasındadır.

Kapsamı

- **Pil ve Akümülatör ürünlerinin etiketlenmesi ve işaretlenmesi,**
- **Üretilmesi esnasında zararlı madde miktarının azaltılması,**
- **Kullanıldıktan sonra atıklarının evsel ve diğer atıklardan ayrı olarak toplanması, taşınması, bertaraf ettirilmesi,**
- **İthalat ve ihracatına ilişkin yasak, sınırlama ve yükümlülükleri, alınacak önlemler ile ilgili yönetimindeki usul ve esasları belirler.**

Kapsam Dışı

- Endüstriyel kullanım amacına bağlı olarak kalıcı olarak yerleştirilmiş pillerin bulunduğu aletler,
 - bilimsel ve mesleki alanda kullanılan tıbbi ağıtlara yerleştirilmiş piller,
 - Kalp Pilleri,
 - Sadece uzman kişiler tarafından uzaklaştırılması gereken kesintisiz olarak sürekli çalışması gereken aletler içerisindeki pil ve akümülatörler bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.
- Ayrıca; Pil veya akümülatör üretim ve bertaraf tesislerinden kaynaklanan üretim atıklarının yönetimi Yönetmelik kapsamı dışındadır. Söz konusu atıklar sahip oldukları özelliklere göre Atık Yönetim Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Üründe Etiketleme ve İşaretleme

- Pil ve akümülatör ürünlerinin Türk Standartlarında (TS EN 61429) belirtilen şekilde etiketlenmesi ve işaretlenmesi zorunludur.
- Akümülatörlerde; **«DEPOZİTOLUDUR»** ibaresi ve Bakanlıktan alınan **Firma Kod** numarası yer almalıdır.
- Ağırlıkça %0.004'den fazla kurşun içeren pil ve kurşun asit akümülatörlerin üzerinde **“Pb”** ya da “kurşun” ve akümülatörlerde “GERİ KAZANILIR” ifadesi ya da **“GERİ KAZANILACAK AKÜ”** ibaresinin bulunması, ayrıca bu ürünlerin dış ambalajlarında da aynı ibarelerinin bulundurulması zorunludur.

Üründe Yasaklama ve Kısıtlamalar

Yönetmelik pillerin üretimi ve ithalatında **cıva ve kadmiyum** için yasaklama ve sınırlandırma getirmiştir.

- Ağırlıkça ***onbinde yirmibeş (%0,025)*** den fazla **kadmiyum** (Cd) içeren pillerin,
- Ağırlıkça ***yüzde iki (%2)*** den fazla **cıva oksit** veya cıva içeren **düğme tipi pillerin**,
- Ağırlıkça ***milyonda beş (%0,0005)***'den fazla **cıva içeren (Hg)** pillerin üretimi ve ithalatı yasaktır.

Bakanlık

İl Müdürlüğü

Belediyeler

GÖREV VE YETKİLER

YÜKÜMLÜLÜKLER

Üreticiler

Tüketiciler

Satış Noktaları

Geri Kazanımcı

Geçici Depolama

Taşıyıcı

Bakanlığın Görevleri

Atık pil depolarının projelerine onay vermek, Kota ve depozito başvurularını değerlendirmek,

Uluslararası koordinasyonu sağlamak, Politikaları saptamak,

Atık pil ve akümülatör geri kazanım tesislerine çevre lisansı vermekle,

Atık pillerin ve akümülatörlerin toplanması ve bertarafı için düzenlenecek halkın bilinçlendirilmesi çalışmalarına destek sağlamak

İl Müdürlüğü'nün Görevleri

Geri kazanım ve depolama tesislerini tespit etmek ve Bakanlığa bildirmekle gerekli stratejileri geliştirmek ve uygulamakla,

Atık pil ve akümülatörlerin yönetmelik dışı uygulamalarla yönetilmesini önlemek, denetim yapmak,

Taşıma lisansı vermek, Geçici depolama alanlarına izin vermek,

Pil ve akümülatörlerin taşınması sırasında meydana gelebilecek kazalarda her türlü acil önlemi almak ve gerekli koordinasyonu sağlamak

Üreticiler, mahalle muhtarlıkları ve belediyeler ile birlikte koordineli olarak yapılacak eğitim çalışmalarına katkı sağlamakla,

Belediyelerin Görevleri

Atık pil ve akümülatörlerin belediye katı atık düzenli depolama alanlarında evsel atıklarla birlikte bertarafına izin vermemekle,

Kuruluş ve işletme giderleri pil üreticileri tarafından karşılanacak atık pil depolama alanlarının kurulması için katı atık düzenli depolama alanlarında ücretsiz olarak yer tahsis etmekle,

Üreticilerin şehrin muhtelif yerlerinde yapacakları atık pil ve akümülatör toplama işlemlerine yardımcı olmak ve işbirliği yapmakla,

Okullar, halk eğitim merkezleri, mahalle muhtarlıkları , eğlence yerleri ve halka açık merkezlerde pilleri ayrı ile ilgili üreticilerin sorumluluğu ve programı dahilinde gerektiğinde üretici ile işbirliği yaparak pilleri ücretsiz olarak ayrı toplamakla, halkı bilgilendirmekle, eğitim programları düzenlemekle,

Belediye sınırları içerisinde bulunan atık pil ve akümülatör bertaraf tesislerini ve taşıma firmalarını denetlemekle,

Üreticilerin Yükümlülükleri

Pil ve akümülatör ürünlerini Türk Standartlarına uygun olarak etiketlenmek ve işaretlenmek zorundadır.

Pil üreticisi Yönetmeliğin 2 no'lu ekinde yer alan Kota Uygulaması Müracaat Formunu, akümülatör üreticisi Yönetmeliğin 3 no'lu ekinde yer alan depozito uygulaması müracaat formunu doldurarak her yıl Bakanlığa başvurmakla,

Genel bir toplama ve geri dönüşüm sistemi geliştirerek veya belli bir sisteme katılarak atık pillerin veya akümülatörlerin toplanmasını bertarafını sağlamakla

Atık pil veya akümülatör ihracatında Bakanlıktan onay almak,

Zararlı maddeleri içeren pilleri üretmemekle veya ithal etmemekle, ürettikleri veya ithal ettikleri pildeki zararlı madde miktarını en az düzeye indirecek tedbirleri almakla yükümlüdür.

Pil ve akümülatörlerin ithalatı esnasında Bakanlığımızdan alınacak Çevre Uyum Belgesi bulundurulması

zorunludur.

Üreticilerin Toplama Yükümlülüğü

AKÜMÜLATÖR ÜRETİCİLERİ

Akümülatör üreticileri/ithalatçılar; genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında; ürettikleri ve piyasaya sürdükleri akülerin Depozito Uygulaması kapsamında atık akülerin toplanması ve geri kazanım/bertarafını sağlamaları zorunludur.
%90

PİL İTHALATÇILARI

Pil ithalatçıları bir yıl öncesi ithal edilerek iç piyasaya sürülen pil miktarları üzerinden bir sonraki yıl kota oranlarında atık pil toplamak ve Bakanlığımıza bildirmekle yükümlüdürler.

1. Grup Ni-Cd ve civa oksit hariç piller
%40
2. grup Ni-Cd ve civa oksit piller
%80

Tüketicilerin Yükümlülükleri

Atık pilleri evsel atıklardan ayrı toplamakla, pil ürünlerinin dağıtımını ve satışını yapan işletmelerce veya belediyelerce oluşturulacak toplama noktalarına atık pilleri teslim etmek

Aracının akümülatörünü değiştirirken eskisinin üreticiye dönmesini sağlamak, eskilerini teslim etmeden yeni akümülatör alınması halinde depozito ödemek

Tüketici olan sanayi kuruluşlarının üretim süreçleri sırasında kullandıkları araçlardan çıkan atık akümülatörlerin, üreticisine teslim edilene kadar fabrika sahası içinde sızdırmaz bir zeminde doksan günden fazla bekletmemek

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

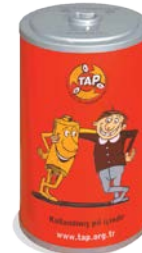
ATIK PİLLERİN YÖNETİMİ

Yetkilendirilmiş Kuruluş

Ülkemizde pil toplama konusunda ortak bir sistem oluşturmak üzere pil ithalatçıları tarafından Taşınabilir Pil Üretici ve İthalatçıları Derneği-TAP 28.09.2004 tarihinde kurulmuştur.

Tap Derneği tarafından marketler, hastanelerde, otellerde, tren istasyonları, cep telefonu satış noktalarında, postanelerde ve okullarda atık toplama kutuları ile atık pil toplama çalışmaları yürütülmektedir.. Ülkemizde bir adet Atık Pil Geri Kazanım Tesisi mevcut olup TAP derneği tarafından toplanan atıklar bu tesise gönderilmektedir.

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

ATIK AKÜMÜLATÖRLERİN YÖNETİMİ

Atık Akümülatör Toplama Noktaları

Yönetmelik ile ülke genelinde atık akümülatör toplama etkinliğinin artırılması amacıyla atık akümülatör toplama noktaları belirlenmiş olup bunlar

- Akümülatör ürünlerinin dağıtımını ve satışını yapan işletmeler
- Tali Bayiiler
- Araç Bakım Onarım Servis İstasyonları

Bu yerler yetkilendirilmiş kuruluşlardan yetki alınması ve yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi kaydıyla

İl Müdürlüğü'nden geçici depolama izni alma yükümlülükleri bulunmamaktadır.

Yetkilendirilmiş Kuruluş (Akü)

Atık Akümülatörlerin toplanması, geri kazanılması ve bertaraf edilmesi amacıyla Bakanlığımızdan yetki almış yetkilendirilmiş kuruluşlar

AKÜDER Akümülatör ve Geri Kazanım Sanayicileri Birliği
TÜMAKÜDER : Tüm Akü İthalatçıları ve Üreticileri Derneği

Atık Akü Geçici Depolama Alanları

Yönetmeliğin 18. maddesi kapsamında Atık Akümülatör Geçici Depolama faaliyeti gösteren işletmeler

- Bu alanlar için İl Müdürlüklerinden geçici depolama izni alınması zorunludur.
- Geçici depolama alanlarında atık akümülatörler 90 günden fazla tutulamaz.

Atık Akülerin Geri Kazanımı

Akü Geri Kazanım tesisleri

- Çevre Lisansı almakla,
- Tesiste geri kazanılan atık akümülatörler ile ilgili kayıtları tutmakla,
- Tesisin yıllık çalışma raporunu ilgili Valiliğe göndermeli,
- yönetmelikte belirtilen teknik şartları sağlamakla, yükümlüdürler.

Bir akümülatörün geri kazanımında yaklaşık %60'ı kurşun olarak geri kazanılabilmektedir.

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

ATIK KODLARI VE TAŞIMA

ATIK KODLARI

ATIK KODLARI	ATIK TANIMI
16 06	Piller ve Aküler
16 06 01*	Kurşun piller&akümülatörler <ul style="list-style-type: none">- Kurşun piller- Kurşunlu akümülatörler
16 06 02*	Nikel kadmiyum piller Nikel kadmiyumlu piller
16 06 03*	Cıva içeren piller <ul style="list-style-type: none">- Çinko gümüşoksit piller- Çinko hava piller Alkali Mangan düğme piller
16 06 04	Alkali piller (16 06 03 hariç) <ul style="list-style-type: none">- Alkali Mangan piller
16 06 05	Diğer pil ve akümülatörler <ul style="list-style-type: none">- Çinko Karbon piller- Nikel Metalhidrit Piller- Lityum İyon Piller- Lityum Mangandioksit Piller- Lityum Polimer Piller- Lityum Piller- Nikel Demir Piller
16 06 06*	Pil ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler
20 01 33*	16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler
20 01 34	20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

Taşıma

Bu tür atıkların lisanslı geri kazanım veya bertaraf tesislerine taşınması için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden **Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ** kapsamında taşıma lisansı alınması ve zorunludur.

- **(50 kg altındaki atıkların taşınmasında lisanslı araç kullanılmadan taşınabilir.)**

TEŐEKKÜRLER ,,,

Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Sıfır Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı
Tıbbi ve Özel Atıkların Yönetimi Şube Müdürlüğü
gonul.su@csb.gov.tr
Tel : (0312) 586 31 40